

UVEREJNENÉ: 08.06.2015 o 13:21 h.

www.spravy.pravda.sk (SITA)

Štvrtina školákov pije každý deň sladené nápoje

Približne tretinu školákov trápia alergie, štvrtina školákov každodenne pije sladené nápoje a každý piaty školák pije jedenkrát týždenne alebo častejšie energetické nápoje. Vyplýva to z medzinárodnej štúdie HBSC, pričom výskum uskutočnili v roku 2014 na vzorke takmer 10-tisíc žiakov vo veku 11, 13 a 15 rokov zo 130 základných škôl z celého Slovenska

Na pondelkovej tlačovej besede to povedala Andrea Madarasová Gecková z Národného tímu HBSC, ktorý pôsobí na Ústave psychológie zdravia Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Približne 40 percent 11-ročných školákov pritom rodičia nijako neobmedzujú, teda jesť sladkosti a piť sladené nápoje môžu kedykoľvek.

Skúsenosť s fajčením má podľa prieskumu tretina 13-ročných, no až polovica 15-ročných školákov. Aspoň raz týždenne pritom fajčí menej ako pätina 15-ročných. S opitnosťou má skúsenosť takmer polovica 15-ročných školákov.

Aspoň raz za uplynulý mesiac pila pätina 13-ročných a 40 percent 15-ročných školákov. Rozdiely medzi dievčatami a chlapcami sú pritom malé. Dve tretiny 15-ročných navyše zdieľajú názor, že je v poriadku, ak spolužiaci pijú alkohol a asi polovica 15-ročných si myslí, že je v poriadku, keď sa spolužiaci niekedy opijú.

Skúsenosť s pohlavným stykom priznalo v prieskume 14 percent dievčat a 18 percent chlapcov vo veku 15 rokov. U dievčat toto číslo oproti roku 2010 významne narástlo. Viac než polovica chlapcov, ktorí mali sexuálnu skúsenosť, pritom uviedla, že sa to stalo v pravý čas alebo by chceli, aby sa to stalo ešte skôr.

Naopak, takmer polovica dievčat uviedla, že by bolo lepšie, ak by sa to stalo neskôr alebo aby sa to vôbec nestalo. Pätina 15-ročných školákov uviedla, že so svojou rodinou nemôžu preberať témy týkajúce sa sexuality.

Pri porovnaní rokov 2010 a 2014 tiež zistili významný nárast v pravidelnej fyzickej aktivite u 11-ročných chlapcov aj dievčat. Pri 15-ročných chlapcoch naopak fyzická aktivita poklesla. Pozitívnou zmenou je pokles množstva času, ktorý školáci trávia sledovaním televízie. Z prieskumu vyplýva, že sledovaním televízie, hraním počítačových hier či prácou s počítačom aspoň dve hodiny denne počas pracovného týždňa trávia dve tretiny školákov.

Prieskum sa zamerl aj na šikanovanie v školách. Približne 10 percent školákov priznalo, že sú obeťami šikanovania a o niečo viac, že sú aktérmi šikanovania. O šikanovaní pritom nikomu nepovedalo 46 percent opýtaných školákov, ktorí sa so šikanovaním stretli.

U školákov klesá aj pozitívny vzťah k škole. Miera spokojnosti so školou poklesla v porovnaní s inými krajinami aj v porovnaní so zberom pred štyrmi rokmi. Iba tretina 15-ročných žiakov verí, že svojim učiteľom môže dôverovať.

Výsledky štúdie sú podľa tímu HBSC cenným materiálom pre všetkých pracovníkov školstva, zdravotníctva, verejného zdravotníctva ako aj pre ostatných odborníkov. „Pevne však veríme, že upozornia aj tvorcov zákonov a širokú verejnosť na mnohé závažné problémy v otázkach zdravia dospelých,“ dodala Madarasová Gecková.

Health Behaviour in School Aged Children (HBSC) je jedna z prvých medzinárodných prierezových štúdií, ktorá začala ako iniciatíva troch krajín v roku 1983 (UK, Fínsko a Nórsko). Postupne sa pridávali i ďalšie krajiny, štúdia bola prijatá Svetovou zdravotníckou organizáciou WHO (1983) a v súčasnosti na nej spolupracuje 44 krajín Európy a Severnej Ameriky.